

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., WEDNESDAY MORNING, SEPTEMBER 9, 1942

LETO XLV. — VOL. XLV.

Busi, taksiji in truki pridejo s 5. nov. pod vladno kontrolo

Vladna odredba pa ne zadene osebnih avtomobilov,
niti vozil, ki se rabijo v vojaške svrhe.

Washington, 8. sept. — Direktor Joseph Eastman, načelnik
za transportacijo, je odločil, da bo vlada prevzela kontrolo
buses, taksijev in drugih vozil, ki se rabijo v trgovske
namene, ki ne izvršujejo vojaških naročil. Odredba stopi v veljavo
15. novembrom. Do tega časa mora imeti vsako takšno vozilo
izdan od tega urada, da sme obratovati po cestah.

Churchill obljublja Rusiji pomoč zaveznikov

London, 8. sept. — Premier
Churchill je danes v poslanski
dome povedal, da sta Anglija
in Amerika zagotovili Rusiji,
da bosta prihiteli na pomoč,
če bo to mogoče, ne glede na
izgubo ali žrtve. Dalje je
Churchill obljubil, da bo 10. an-
gusta, ki se nahaja v
Iraku branila rusko
Kavkazu.

Churchill je tudi, da je bil neda-
vno Commandos na fran-
coski samopredigra za in-
do na evropsko celino v pol-
no.

Churchill je tudi, da je bil neda-
vno Commandos na fran-
coski samopredigra za in-
do na evropsko celino v pol-
no.

Številni samomori Judov v Franciji, da se rešijo sužnosti pod Hitlerjem

London. — Vesti iz Francije
poročajo o številnih samomorih
Judov v Franciji, kjer jih Nemi-
ci zbirajo, da jih odpošljejo v
koncentracijska taborišča. Samo
v Parizu je bilo nad 800 samo-
morov in nekateri pod stra-
šnimi okoliščinami.

Zanesljive vesti pripoveduje-
jo, kako so židovske matere me-
tale otroke skozi okna na cestni
tlak in same skakale za njimi v
smrt. Jude so Nemci vlačili iz
hiš, in iz bolnišnic. Poročilo
pripoveduje o slučaju, ko so
Nemci pogladi iz bolnišnice ne-
kega Judo, ki je 12 ur prej pre-
stal težko operacijo.

Dalje se poroča o nekem slu-
čaju, kjer je nemška policija sta-
la ob postelji židovske matere
in čakala, da je bil otrok rojen,
nakar so oba vzele in odpeljali.
Nemci so izganjali iz hiš žide z
biči in jih zbirali v parkih, da
jih od tam skupno odpeljejo v
vzhodno Evropo.

Francoska vlada je začela na
zahtevo Nemčije zbirati Jude v
neokupirani Franciji in jih po-
šiljati v nemška koncentracijska
taborišča. Radi tega je državni
oddelek ameriške vlade poslal
oster protest francoski vladi.

Lov na neverice
V centralnem in južnem delu
države Ohio bo odprt lov na ve-
verice 15. septembra, v severnem
delu države pa 22. septembra.
Lov bo zaključen 30. septembra.

18. obletnica
V petek ob 6:30 bo darovana
v cerkvi sv. Vida maša za po-
kojnino Math Petkovskom v
spomin 18. obletnice njegove
smrti. Sorodniki in prijatelji
so vabljeni.

Peta obletnica
V petek ob 8:30 bo darovana
v cerkvi sv. Vida maša za po-
kojnino Math Petkovskom v
spomin 18. obletnice njegove
smrti. Sorodniki in prijatelji
so vabljeni.

Grob v So. Chicagu
Danes zjutraj je umrla v So.
Chicagu Mrs. Rose Zierle, ki je
poznana tudi v

Bombnik je padel na hiše v Newark, O. Sedem oseb je bilo pri tem ubitih

Newark, O., 8. sept. — Šest
armadnih letalcev in ena civilna
oseba je bilo danes ubitih, ko je
treščil orjaški bombnik v rezi-
denčni kraj mesta, zadel dve
hiši in eksplodiral. Kot se poro-
ča, je bombnik odletel z letališča
v Daytonu, O. ob enajstih dopol-
dne.

Dva moža posadke sta se ubila,
ko sta skočila iz bombnika.
Eden je priletel na platformo pri
kolodvoru, drugi je treščil skozi
streho in priletel v urad nekega
zdravnika. Druga trupla so našli
v razvalinah bombnika.

Truplo neke ženske so našli
pritisnjeno ob hišo, v katero je
treščil bombnik z vso silo potem,
ko je odletel od sosedne hiše.

Tank z gazolinom se je odtrgal
od bombnika, treščil v klet
hiše in se tam razletel. Bombnik
je zadel vsega skupaj v tri hiše.

Nemci napovedujejo za Willkie-a hladen spre- jem pri Turkih

Berlin. — Radio iz Berlina je
napovedal hladen sprejem
Wendell Willkie-a v Turčiji.
Willkie potuje v Moskvo in v
druge kraje kot osebni odpo-
slanec predsednika Roosevelta.

Berlin trdi, da predsednik
turške republike ne bo prišel v
Angoro, da bi pozdravil Will-
kie-a in premier Saracoglu tu-
di ne bo prekinil svojega obiska
v vzhodni Turčiji, da bi ra-
di Willkie-a hitel v Angoro.
Tako bo v Angori navzoč samo
zunanj minister Menemencoglu,
da bo uradno sprejel Will-
kie-a.

Razume se, da je to samo
vroča želja Nemčije, ki se boji,
da bi se Turčija javno ne pri-
družila zaveznikom.

Nemci so umorili devet čeških častnikov

London. — Češka vlada v iz-
gnanstvu poroča, da so Nemci
usmrtili nadaljnjih devet čeških
častnikov, ki so bili člani bivše-
ga češkega generalnega štaba.
Na smrt jih je obsodilo nemško
vojaško sodišče v Pragi, ki jih
je obtožilo veleizdaje proti nem-
škemu rajhu.

Vojna nas je stala v avgu- stu nad 4 milijone

Washington. — Vojni stroški so
bili v avgustu \$4,882,498,435,
kar je rekord. To pomeni, da
nas je vojna stala vsak dan
okrog \$158,000,000. V septem-
bru bodo pa vojni izdatki pre-
segli pet milijonov dolarjev.
Javni dolg dežele je narasel na
\$86,177,118,919.

Pomanjkanje kave se čuti

V Clevelandu že občutimo po-
manjkanje kave, vsaj nekaterih
vrst. Trgovine na debelo more-
jo kupiti samo 65% kave tiste
količine, kot so jo kupile pred
enim letom. To je na ukaz ura-
da za kontrolo cen, ker primanj-
kuje ladij za dovoz kave iz Ju-
žne Amerike.

Zglati naj se.
Frank Strainer iz Thomp-
son, O., naj se zglati pri John
Zakrajšku, 1240 E. 61. St.,
Cleveland, O.

Pozdravi iz N. Y.
Iz Gowande, N. Y. pošiljajo
pozdrave Mrs. Mary Žužek, An-
ton Žužek in Bill Žužek.

Strahotna vest iz Slovenije

LONDON. — (UP) — Ve-
sti tajni poročevalne druž-
be, ki so danes pripele v
London, poročajo, da so
Italijani zaradi delovanja
gerilskih čet porušili v
znak maščevanja več nego
100 slovenskih vasi.

Poročila trde, da je bilo
7.000 Slovencev ubitih in
35.000 deportiranih v ita-
ljanska koncentracijska ta-
borišča.

Senatni odsek je določil 5% davka na vse dohodke

Washington. — Senatni fi-
nančni odsek je določil 5% iz-
jemnega davka na vse dohodke,
ki presegajo \$624. Ta davek
imenujejo "zmagoslavni davek".
Ta davek bi moral plačati
vsaka oseba, toda ob koncu leta
bi samska oseba lahko zahtevala
povrnitev 25% davčne zmožno-
sti, ali največ \$500, oženjena
osebe pa do \$1000 in \$100 za
vsako odvisno osebo. To se pravi,
do takih vsot bi bili opravi-
čeni prostega davka.

Vlada bi to povrnila s posebni-
mi bondi, ki bi ne nosili nobenih
obresti in ki bi se lahko vnovčili
še po vojni.

Ta se je pripravil za vojne čase

Charlotte, Mich. — Fitch
Beach, predsednik Eaton Coun-
ty banke, se je pripravil za dol-
go vojno. Ko je plačal svoj do-
hodninski davek za leto 1942, je
prišel v banko oblečen v over-
alls. Zdal je prišel nositi pa še
lesene čevlje z izjavo, da bo s
tem prihranil na kavčukastih
petah.

Nemški naciji beže na Norveško

Bern, Švica. — Neko poročilo
iz Stockholma, Švedska, javlja,
da število Nemcev na Norve-
škem narašča z vsakim dnem.
Zlasti se je pomnožilo število
Nacijev na Norveškem v zad-
njih par tednih. Tako šteje
nemško vojaštvo v tej deželi
zdaj 250.000, civilno prebival-
stvo pa 300.000.

Vesela vest

Družini Mr. in Mrs. John
Korman, 6616 St. Clair Ave., so
prinesle vile rojenice zelo hčer-
ko prvorojenke. Mlada mamica
je hčerka poznane družine Mr.
in Mrs. Cyril Kunsteli, ki vodita
fino gostilno na 6616 St. Clair
Ave. Tako je usoda vjela tudi
našega dobrega prijatelja Ciri-
la, da je postal "grandpa," kar
mu bo zelo pristojalo. Mati in
dete se dobro počutita v Glen-
ville bolnišnici. Čestitamo vsem
skupaj.

Nov grob

Danes zjutraj ob petih je umrl
Jakob Agres, star 70 let, stanujoč
na 3616 E. 81. St. Truplo bo
ležalo v Ferfoliatovem pogreb-
nem zavodu, 9116 Union Ave.
Čas pogreba še ni določen.

Zavezniki imajo načrte za 2 fronto

Duhovnike na Francoskem so zaprli, ker so po- magali Judom

London. — Mnogo katoliških
voditeljev v neokupirani Fran-
ciji daje streho židovskim otro-
kom in ker se branijo izročiti jih
oblastem, je dovedlo do javnega
spora med francosko vlado in
duhovništvom.

Premier Laval je ukazal areti-
rati nekaj katoliških duhovnikov
potem, ko se je kardinal Gerlier
uprl pozvati katolice, naj iz-
roče židovske otroke, katerih
starši se bili deportirani.

General de St. Vincent, voja-
ški guverner mesta Lyons, je bil
odstavljen, ker se je protivil da-
ti svoje vojaštvo na razpolago
nemškimi oblastem, ki so izvajale
masne aretacije Judov.

Vojna med Rusijo in Japon- sko je neizogibna, trdijo diplomati

Čunking, Kitajska. — V diplo-
matskih krogih se širijo govo-
rice, da je vojna med Rusijo in
Japonsko neizogibna, ker Rusi-
ja ni hotela ugoditi nekaterim
zahtevam Japonske.

Kakšne so bile te zahteve,
javnosti ni znano. Najbrže je
pa Japonska zahtevala, da ji
izroči Rusija "radi varnosti"
severni del otoka Sahalina, po-
lotok Kamčatko in sibirske kra-
je, vključno Vladivostok.

Rusija je baje te zahteve
kratkomalo odbila.

Rusi izgube vsak dan od 6 do 7 tisoč mož

London. — Ruski poslanik Ivan
Majski je izjavil, da znašajo
ruske izgube dnevno od 6.000
do 7.000 mož. Dalje je Majski
povedal, da se bodo angleški in
ruski letalci kmalu srečevali v
skupnem napadu nad Nemčijo.

Naši vojaki

Danes zjutraj je prišel na
15-dnevni dopust Frank R. Jak-
šič, sin splošno poznane družine
Mr. in Mrs. Frank M. Jak-
šič, 6111 St. Clair Ave. Fran-
kie je kadet pri letalcih in je
nastanjen v Oxnard, Califor-
nia. Prej je bil Frank pri me-
dicinskem oddelku ameriške
armade na Havajih in je bil ob
času bombardiranja Japoncev
tam. Torej je doživel vse gro-
zote tistih prvih dni japonske
brutalnosti. Vendar je odnesel
zdravo kožo, čeprav so vse
okrog njega padale bombe in
je moral med točo krogel nositi
ranjence v bolnišnico. Pozne-
je je naš mladi Slovenec prosil
za premeščenje k letalskemu
koru in so ga poslali v Kalifor-
nijo, kjer je zdaj kot kadet v
letalski šoli. Doma ga ni bilo
14 mesecev, zato so ga vsi tem
bolj veselili.

Včeraj nas je obiskal v ured-
ništvu slovenski letalski poro-
čnik Fred Križman, sin znane
družine Mr. in Mrs. Matija
Križman, 6030 St. Clair Ave.
Fred se kaj imenitno postavi v

Sporazum je bil dosežen v Londonu v dogovorih med ameriški in angleškimi voditelji, ki so se vršili 10 dni in ki so dozdej ostali v tajnosti.

Washington, 8. sept. — Iz Bele hiše se danes naznanja jav-
nosti senzacionalna vest, da so priprave za odprtje druge fron-
te v Evropi v teku. To so dali v javnost šele potem, ko je pred-
sednik Roosevelt na Delavski praznik naznanil amerišku nara-
du, da se bo osiše strlo na evropskih bojiščih in da so priprave
za to že v načrtu.

Dogovori glede druge fronte
so bili zaključeni v Londonu v
konferenci med ameriški in
angleškimi voditelji še meseca
julija. Dogovori so trajali pol-
nih deset dni in pri vseh je bil
zraven premier Churchill s svo-
jimi vojskovodji.

Predsednika Roosevelta je na
teh konferencah zastopal Harry
L. Hopkins. Armado in morna-
rico sta pa zastopala general
George C. Marshall in admiral
Ernest J. King. Ob istem času
je bil v Londonu Rooseveltov
osebni tajnik Stephen Early, ki
se je posvetoval z angleškim mi-
nistrom za javne informacije,
Brackenom.

Razumljivo je, da načrt glede
vojaških operacij javnost zaen-
krat ne bo zvedela, da tega ne
izve sovražnik predčasno. Pred-
sednik Roosevelt je v ponedeljek
večer sicer namignil, da je naj-
manj ducat raznih krajev, kjer
bi se lahko odprlo drugo fronto.

Mčno pa je, da so bili ti do-
govori v Londonu iniciativa ob-
iska premirja Churchilla pri
Stalinu v Moskvi, kjer je bil
navzoč tudi Averell Harriman
kot zastopnik za Zed. države.

Predsednik Roosevelt je v
ponedeljek večer izrekel pomelji-
ve besede: "Sila Nemčije mora
biti zlomljena na evropskih boji-
ščih. Ob gotovem času boste zve-
deli naše odloke v tem oziru, ka-
kor jih bodo zvedeli naši sovra-
žniki. Ob tem času rečem lahko
samo to, da so bili sprejeti odlo-
ki za ofenzivo."

Po zavzetju Mrkonjič-grada v
Bosanski Krajini so nekateri ge-
rilski napadalni bataljoni nada-
ljevali svoje napredovanje v
smerni proti Jajcu. Tudi pri Ku-
prešu, kjer je sovražna posadka
zelo močna, se vrše neprestani
boji, ki trajajo že mesec dni. V
tej dobi je utrpel sovražnik ob-
čutne izgube, ki znašajo naj-
manj 1.500 mrtvih in ranjenih.
Dne 23. avgusta so gerilci
uplenili blizu Kupreša dvo-mo-
torno bombno letalo tipa Savoje.
Posadka 4 častnikov, ki se je s
padobrani spustila na tla, je bila
ujeta.

Peta skupina slovenskih geril-
skih oddelkov je zasedla še ne-
kak utrjenih laških postojank v
Beli Krajini.

V zadnjih bojih so se posebno
odlikovali tudi oddelki planin-
skega gerilskega bataljona.

Pozdravi iz Wyominga

Iz Rock Springs, Wyo. pošilja-
ta pozdrave domačin ter vsem
prijateljem in znancem Antoni-
ja Gnidovec in hčerka Anie.
Father Gnidovec ju je peljal
ogledat tudi Yellowstone park in
jima je razkazal tudi mnoge dru-
ge zanimivosti. Pravita, da je
tam tako prijetno, da jih nekaj
časa še ne bo domov.

50.000 več žensk v tovarnah

Vladni posredovalni urad za
delo izjavlja, da bo do oktobra
1943 v clevelandski industriji
50.000 več žensk zaposlenih.
Zdaj dela v tovarnah v Clevel-
landu že nad 100.000 žensk. Ma-
tere, žene in sestre vojakov bo-
do imele prednost.

Možak je prišel k njemu, da bi mu napravil oporo, da sta vse napisala, je možak pa val, da kadar bo umrl, naj bi deti z njim v grob tudi šli. Stari Ford. Odvnetik mu je pokazal dokaz, kako nesposoben je to, toda možak ni odnehal. Ko ga je končno odnehal vprašal, zakaj želi imeti s seboj v grobu, mu je ta odgovoril:

"Zato, ker nisem bil s Fordom še v nobeni luknji, me ne bi potegnil ven."

ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU

— vlak bomo ustavili, delo slonel tod in čakal." "Kam pa misli oditi moj rdeči brat?" "Winnetou je povsod doma, v gozdu in na preriji." "Poglavar Apačev si lahko poišče družbo, če hoče! Naročil sem rafterje in lovec na kraj, ki je uro ježe pod Eagle Tailom, da opazujejo trampe. Teta Droll je pri njih." Po Apačevem obrazu je šinil vesel smehljaj.

"Uff —! Teta Droll je pošten, pogumen in pameten belokožec! Winnetou pojde k njemu!" "Lepo! Moj rdeči brat bo našel še druge znanke, Črnega Toma, Humpla Billa, strica Gunsticka, westmane, ki jih pozna vsaj po imenu."

Zaenkrat pa naj stopi Winnetou v mojo sobo! Oglednika bodeta prišla, ne smeta ga videti! In v sobi naj počaka, da se vrneva z inženjerjem!" Nastanil je Winnetou v svoji sobi, kjer si je Apač za nekaj ur privoščil počitka, sam pa je zamenjal svojo usnjato lovsko obleko s preprosto platneno, ki je v njej bil čisto podoben navadnemu železniškemu delavcu.

Nato sta sedla z inženjerjem na drežino in šla iskati kraj, ki bi bil primeren za past. V nekaj urah sta se vrnila in zbudila Winnetoua. Zadovoljen je pokimal, ko je čul Old Firehandovo poročilo.

"Jako dobro! Tisti psi bodo trepetali od strahu in tulili od groze!" Winnetou bo šel k teti Droll ter sporočil belim prijateljem, naj se pripravijo."

Dal si je pokazati, kje so skriti konji, zajahal in odjezdil. Poldan je minil, delavci so šli spet na delo. Old Firehand in inženjer pa sta čakala na oglednike. Vsak hip sta utegnili priti.

In res sta se pojavila pri reki dva jezdeca, počasi sta se bližala postaji. Črni sluga je šel in zbudil yankeeja. Koj ju je spoznal, bila sta trampa, ki sta ga pomagala oropati. Inženjer je sedel k pisalni mizi, da ju sprejme, Old Firehand pa se je skril v sosedno sobo in prisluškoval pri prislonjenih vratih.

Črncu ju je napovedal. Vstopila sta, vljudo pozdravila in eden je molče izvelkel priporočilno pismo ter ga ponudil inženjerju. Prebral ga je in dejal prijazno, kot da o ničemer ničesar ne ve:

"Pri mojem prijatelju Nortonu v Kinsleyu ste bili v službi?" "Da!" je dejal tramp skromno.

"Kako mu gre?" "Dobro! Žal mu je, da se že tako dolgo nista videla." Po običajnih uvodnih besedah je vprašal inženjer trampa, zakaj je moral oditi iz Kinsleya. Tramp je z otožnim glasom pripovedoval žalostno zgodbo, ki se je sicer ujemala s pismom, ki pa si jo je seveda sam in gladko izmislil.

Pozorno ga je poslušal inženjer in dejal sočutno: "Žalostno je, kar se vam je pripetilo, smilite se mi in še posebej, ker berem v tem pismu, da vam je bil Norton naklonjen."

Niste prišli zaman! Službo dobite! Imam že sicer pisarja, pa dolgo že iščem moža, ki bi mu smel zaupati tudi važnejše, odgovorne posle.

(Dalje prihodnjic.)

Sodnik Julius M. Kovachy

Sodnik Julius M. Kovachy je že trinajst let sodnik na mestni sodnji. V tem času si je pridobil veliko izkušenj, da ga usposablja za višje mesto na naših sodnih. Zato se je odločil, da kandidira za sodnika na okrajni sodnji (Common Pleas Court).

Sodnik Kovachy se je povzpел do tako odličnega mesta od navadnega raznašalca časopisov, delal je kot pomočnik v trgovini, v sladličnicah, kot cerkovnik, organist in pevovodja, trgovski zastopnik, učitelj in končno kot odvetnik in javni uradnik.

On je tudi podpredsednik "The Greater Cleveland Safety Council-a," član Kiwanis kluba, dalje ravnatelj urada, "The War Price and Rationing Board, No. 18-15" in tudi ravnatelj odbora "Ameriških kulturnih vrtoev."

Ker se vse svoje življenje udeležuje v javnem življenju in zadnjih trinajst let kot sodnik na mestni sodnji, vse to je lahko garancija, da bo dober

okrajni sodnik, kamor ga bodo volivci lahko postavili pri novembrskih volitvah.

Zapisnik

(Nadaljevanje z 2 strani)

sečnika Collier's, od Carnegie Endowment for International Peace in od državnega tajništva v Washingtonu. Glavni predsednik omenja, da je dobil odgovor iz Washingtona na telegram, s katerim smo na priporočilo Adamiča ponovno posredovali v prid primorskih Slovencev. Vsi odgovori so povoljni.

Predsednik čita resignaciji Etbina Kristana in Ivana Moleka, ki navajata vzroke, zakaj podajata resignaciji. Odbor je razmotril o podanih resignacijah ter prišel do zaključka, da ne sprejme istih, ampak jih bo predložil na seji širšega in ožjega odbora, kjer bo podano poročilo političnega udejstvovanja JPO-SS.

Zastopnica Marie Prislant prečita sledeče:

Iz zapisnika seje glavnega odbora Slovence ženske zveze dne 30. junija 1942:

"Glavna predsednica poroča o sestankih JPO-SS, katerih se je udeležila in kjer se je razpravljalo tudi o politični akciji v prihodnosti naše rodne domovine Slovenije."

Po širši razpravi je bilo sklenjeno, da se iz razloga, ker je politična akcija skoro popolnoma v zastoju, apelira na JPO-SS, da še to leto skliče slovenski narodni kongres, ki bi zedinil vse stranke v eno močno narodno skupino, razjasnil pojme in določil smernice za res učinkovito akcijo ameriških Slovencev v prilogi združeni Sloveniji po vojni. Obenem naj bi kongres z

ogorčenim protestom obvestil ameriško, angleško in rusko vlado o razsajanju podivjanih Nemcev in Italijanov po slovenski zemlji."

Sklep glavnega odbora SZZ se vzame na znanje ter se ga zane se na skupno sejo širšega in ožjega odbora, ki naj določi datum in pripravi vse potrebno za Slovenski narodni kongres v Ameriki.

V informacijo odbora prečita predsednik poročilo v angleški sekciji Zajedničarja, ki opisuje situacijo v Washingtonu pri zamejni jugoslovanski vladi. Istotako se prečita poročilo iz uradnega glasila Srbskega narodnega zaveza, ki opisuje sorazmerje Srbov napram Slovincem in Hrvatom. Obe poročili se vzameta na znanje.

Prečitano je pismo ministra Snoja, ki apelira na pomožni odbor, da bi nakazal nekaj denarja v pomoč rojakom v domovini, katerega prejema skupina Slovencev v Ljubljani pod imenom "Narodno vodstvo." Po njegovem poročilu ljudstvo v Ljubljani strada. Odbor vzame pismo v razmatranje ter si stavi vprašanje, kdo so ti Slovenci, ki tvorijo "narodno vodstvo" v Ljubljani, kajti v Sloveniji obstaja tudi osvobodilna fronta, ki vodi prave boje za osvoboditev Slovencev. Pomožnemu odboru tudi ni bilo pojasnjeno, kako se more poslati denar v Slovenijo, ampak se v pismu samo trdi, da bo denar prišel v domovino. Zato tudi odbor ne more skleniti ničesar, zakar bi mogel podati jasno sliko vsem tistim, ki so darovali v sklad pomožne akcije. Vpraša se pa ministra Snoja, naj piše ministru Kreku, ki dobiva poročila iz domovine, da

naj nam pojasni vso situacijo v detajlih. Sprejeto.

Sklene se, da se seja širšega in ožjega odbora politične akcije JPO-SS vrši dne 12. septembra 1942 v Chicagu. Po naročilu, katerega je dal odbor glavnemu predsedniku, on skliče ta sestanek in določi prostor.

Stavljen, podpiran in sprejet je predlog, potem ko je bil prečitan dopis rojaka Andreja Spolarja, da se apelira na vse glavne odbore organizacij, ki so vključene pri JPO-SS, da na svojih sejah sprejmejo resolucije, v katerih naj apelirajo na društvene tajnike, da bi pričeli pobirati prostovoljne mesečne prispevke v sklad JPO-SS.

Končno se zopet govori o možnem pošiljanju denarja v domovino. Izraženo je mnenje, da bi se lahko spremenil naš sklep, ako bi se moglo poslati denar slovenskim četnikom ali osvobodilni fronti, ki bi poslali denar rabili sami ali pa z denarjem pomagali našim ljudem, katere so četniki osvobodili. Proti takemu pošiljanju bi naši ljudje v Ameriki ne ugovarjali.

Zaključek seje ob 4:30 popoldne.

Vincent Cainkar, predsednik; Jože Zalar, tajnik; Janko N. Rogelj, zapisnikar.

Pokolj v Kragujevcu

Bivši urednik znanega ameriškega mesečnika "Magazine Digest," David Martin, ki velja strokovnjakom jugoslovanskega vprašanja in ki se zdaj nahaja na Angleškem, je prošli teden napisal velik članek o pokolju v Kragujevcu, ki so ga Nemci izvršili lani v jeseni. Ker je bilo že mnogo vesti tiskanih o tem klanju, prinašamo le nekatere važnejše odstavke iz tega članka:

In tedaj je začelo streljanje. Moritev je trajala ves dan. Ko so obvestili nemškega majorja Zimmermanna, katerega imena srbski narod ne bo nikdar pozabil, da je določeno število umorov dopolnjeno — določeno število je bilo 1.000 Srbov za 10 ubitih nemških vojakov in 1.300 Srbov za 26 ranjenih Nemcev — je nemški častnik ukazal nadaljevati klanje. Od tega trenutka naprej sploh niso več šteli, tako da se je razvila moritev, kateri v pogledu hladne in metodične krutosti ni primere v svetovni zgodovini.

"Nikdo ne pozna pravega števila žrtev," trdi poročilo. "Nekateri trde, da je bilo ubitih 3.400 oseb, drugi jih cenijo na 4.000, a zopet drugi na 6.000. (Op.: uradni jugoslovanski viri iz Londona cenijo število poklanih na približno 4.600.) Uradno poročilo župana v Kragujevcu, katerega so Nemci sami imenovali, trdi, da je bilo pomorjenih 60 odstotkov vsega moškega prebivalstva tega mesta."

Tega dne so bile vse ulice prazne. Delavnice, kavarnice, gostilne, vse je bilo zapuščenno. V Kragujevcu je vladala smrt. Iz koč in hiš je odmeval je jok in zadušena jeza. Do četrtka se tudi žene, dekleta in otroci niso upali na ulico. V nekaterih slučajih so bili poklani rodbinam obenem oče, vsi sinovi, zetje in svaki, tako da so ostale samo vdove in sirote.

Od vseh onih, ki so jih Nemci ugrabili, se je vrnilo domov komaj par sto, deloma v ponedeljek, deloma v torek. Okoli 600 so jih zadržali za talce, da bi jih poklali v slučaju novih napadov na nemške vojaške. Talci so morali pokopati vse postreljene. Kopali so od srede do nedelje. Vse žrtve so pokopane v skupnih grobiščih tam, kjer so popadali, po 40 v vsakem grobu. Rodbinam ni bilo dovoljeno, da jih vidijo ali da se brigajo za pogreb.

To je poročilo o pokolju v Kragujevcu. Med 20. in 30.

oktobrom pa je bilo poklanih poleg teh žrtev v Kragujevcu še na tisoče drugih nedolžnih ljudi v Jugoslaviji. Koliko Srbov so poklale zasedbene čete osištca? Uradni jugoslovanski krogi v Londonu jih cenijo na okoli 400.000. Berlinski dopisnik časopisa Stockholms Tidningen je poročal dne 12. decembra, da je število ubitih Jugoslovancev naraslo na 300.000 glasom trditev dobro poučenih krogov v Berlinu. V vsej Jugoslaviji, trdi ta poročevalec, ni rodbine, ki ne bi žalovala za enim ali več moških članov.

Marsikdo bi mislil, da bo tako neusmiljen pritisk zlomil tudi najbolj uporno voljo. Toda glede Srbov bi se motil. To je zares narod, ki se bo boril za svojo svobodo do zadnjega in do poslednje kaplje krvi. Navzlic represalijam, so narasle gerilske sile v redno vojsko 150.000 ljudi, ki zdaj držijo in brani dober del osrednje Jugoslavije. General Draža Mihajlović, vodja te vojske, je nemškemu vrhovnemu poveljstvu prekrizal račune. Čim strašnejši je pritisk, tembolj so četniki odločni, da ne bodo nikdar popustili.

Ako izrazite Srbu svoje zaupanje, vam bo govoril o neki srbski materi, ki je izgubila enega sina in naročila obem preostalim, akoravno so bili še otroške starosti: "Vajin brat je poginil za Srbijo. Pojdita v gozdove in pridružita se četnikom. V boj in maščujta Srbijo in svojega brata!"

Srbsko geslo je: bolje grob, nego rob!

Zavezniki bi se mogli od njih naučiti mnogo lepega in koristnega!

MALI OGLASI

BUS BOYS
POMIVALCI POSODE
MOŠKI ZA KUHINJO

Nobenega predznanja potrebno
IZKUŠENI SEKAČI
MESA

Stalno delo, dobra tedenska plača.

Državljanstvo se ne zahteva.

CLARK
RESTAURANT

1518 Euclid Ave., 2. nadst.

Prospect 3000. (213)

Stanovanje se odda

Odda se stanovanje 3 sob, kopališče; mirni družini brez otrok. Zgledite se na 1267 E. 58. St. (213)

V najem 4 sobe

V najem se da 4 sobe, novo papirane, brez kopalnice; nad trgovino. Zgledite se na 1033 E. 62. St. (213)

Delo dobi

Žena ali dekle dobi delo, da bi pomagala v restavrantu. Zgledite se na 5238 St. Clair Ave. (213)

Stanovanje v najem

Odda se 5 čednih sob, furnez, kopališče, spodaj. Poizvete se na 1106 E. 64. St., spredaj (211)

Dobra služba

Sprejme se takoj moškega ali ženskega, ki bi odpiral gostilno jutraj ob 6:30 bil na delu do dveh popoldne. Njegovo delo bi bilo snajiti po gostilni in obenem streči gostom. Plača \$20 na teden. Stalno delo. Naslov izveste v uradu tega lista. (211)

Hiša naprodaj

Prodaja se hiša za 2 družini. Vsako stanovanje 6 sob, kopalnica, garaža, in za vsako družino še posebej kopališče v kleti. Klet pod vso hišo, 2 furneza, lot 40x140. Hiša je vseskozi v najboljšem stanju. Kogar zanima, naj se zgleda na 638 E. 101. St. (213)

Na sliki vidimo štiri fante "Rogers Rangers" oddelka (Rangerji so isto, kar so četniki ali angleški komandos). To so naši ameriški fantje, ki so bili v napadu na mesto Dieppe na francoski obali. Od leve na desno so: korporal William Brady iz Grand Forks, N. D.; narednik Kenneth Stempson, Russel, Minn.; korporal Franklin Koons, Sioux City, Ia.; in narednik Alex Szima, Dayton, O. Po napadu so se zbrali v Londonu, kjer jih vidimo pri čaši piva.

Kanadski "Teamados" ob povratku iz napada na Dieppe dobivajo nagrado. Kljub silnemu napadu, ki je bil potreben pri tem napadu, jih vidimo veseliti okrog tega napada so se udeležili tudi ameriški bombniki in "Rangers" oddelki.

TWILIGHT BALLROOM
se odda v najem za
PLESE IN VESELICE

Se nekaj dobrih dni v oddajo na razpolago
POKLIČITE

TINO MODIC
6025 ST. CLAIR AVE.
ENDicott 9681

V. J. KRŽANOVSKA:

PAJČEVINA

IZ RUŠČINE PREVEDEL IVAN VOUK

— Danes sta bila v Karolinenhofu, da se poslovita. Ali vam baron ni nič pravil o tem? — je vprašal pl. Valnek.

— Ne, takšne malenkosti ga ne zanimajo. Alma pa mi je poslala posetnico. Čudovito, kako korektna je gospa pl. Viženbrukova, — je posmehljivo rekla Milica.

Naslednjega dne jo je čakalo veselje: prispelo je Kitino pismo in z njim dar. Dmitri Pavlovič, ki je vedel, kako strastno ljubi Milica konje, je poslal njej in grofu par kabardincev. Pripeljal ju je neki Čerkez po imenu Džemaldin, ki je vsem ugajal po svoji prikupljivi zunanjosti in v svojem posebnem kroju. Grof je na ženino prošnjo sklenil obdržati Čerkeza vsaj za nekaj časa, da skrbi za konja.

— Vedno godrnjaš, kadar jaham sama, zdaj pa bom jemala s seboj Džemaldina. Tvoj grum, ki bi hotel iz sebe napraviti Angleža, mi je skrajno zoperu. Nemeč, ki se vrhu tega dela Angleža, brrr... to je že višek zopernosti.

Džemaldin je obljubil, da ostane pri konjih, toda pod pogojem, da ga vzamejo v Rusijo, ko grof in grofica odpotujeta v Turovo.

Kaka dva tedna po nepričakovanem Ludolfovem obisku, je Berenklauf prejel od tete vabilo h kosilu. Še pred tem je bila baronesa s hčerko v Krenici, da vrnete obisk, ki je prešel precej dolgočasno. Baronesa je bila žalostna in potrta, a Vilma se še vedno ni mogla otresti sovražnega, hladnega tona, ki je Milico zelo zabaval. Grofu je bilo, kakor da sedi na iglah, in bil je zelo nevoljen na svojo sestrino zaradi njene nadutosti, ona pa ni razumela, kako smešna in zanj samo žaljiva je bila njena hladna osebnost.

Ko sta Berenklaufova prišla v Karolinenhof, je Ludolf sedel v sprejemnici z nekim gospodom srednjih let, debelim in plešastim, in ki ga je pred-

stavil za svojega prijatelja, profesorja Bilfingerja.

— Profesor — strokovnjak v antropologiji, in piše delo, ki bo dragocen prispevek k vedi. To delo razpravlja o vprašanju, ki sva ga pred dnevi mi dva proučevala: "Primerjalno proučevanje črepinj in vpliv črepinskih razlik na umstvene šile narodov." Po kosilu prinesem modele in slike v pojasnilo mojih besed; vi pa, dragi Bilfinger razložite grofici, da dejstvi v rokah, manjvrednost slovanskega plemena, — je odgovoril Ludolf, ki je bil že razburjen.

Profesor je ostro pogledal Milico iznad svojih zlatih naočnikov in se vlnudno priklonil.

— Prav rad poučim grofico, če jo ta suhoparni predmet sploh zanima in če se ne užali nad dokazi, da je germansko plemo nadrejeno onemu, kateremu pripada grofica.

— Če mi resnično dokazete to nadrejenost, nimam nikake pravice užaliti se, ker z dejstvi se ni mogoče boriti; toda opozarjam vas, profesor, da se ne udam brez boja. Kaj pa, če se mi posreči dokazati, da imam prav jaz, ne vidva. Kaj napravite tedaj, baron? — je vprašala Ludolfa ter ga pogledala z lokavim nasmeškom.

Ta je v zadregi povesil oči. — Ženska ne more imeti nikdar prav. Po prirojeni lahkomiselnosti bo ravno tako resno razpravljala o kroju nove obleke kakor o katerikoli znanstvenem vprašanju, — je odgovoril z učiteljskim glasom.

— Če je tako, zakaj me hočete učiti nečesa, kar presega moje pojmovanje?

— To sem vam že večkrat povedal: zato ker ste Egonova žena. Jaz želim, da bi vas veličina vaše nove domovine prevzela in bi postali vredna mati nemških bojevnikov.

Milica se je zasmejala, toda ni nič odgovorila. V tem trenutku je vstopila Vilma in zapletla jo je v pogovor vključno odporni mlade baronese.

Takoj po kosilu je privlekel Ludolf nekaj slik in dve glavi iz lepenke.

— A! To so vaši dokazi, — je rekla Milica ter sedla k mizi, po kateri je baron razložil prinesene reči. — Izvolite, profesor, pripravljena sem vas poslušati.

Bilfinger je sedel za mizo nasproti njej, vzela v roke eno izmed glav in jo pokazal grofici.

— Poglejte, gospa, to podolgasto, ozko črepinjo? To je črepinja germanskega plemena, kakor tudi starodavnih Arijev, tega genialnega in zmagovitega praplemena, ki se je pozneje pomešalo z drugimi narodi. Druga črepinja je široka in okrogla ter pripada slovanskemu in keltskemu plemenu ter se nagiba k tipu mongolskega ali turanskega plemena, ki je nesporno nižje.

Na temelju tega nazornega ponazorovanja razlike med dolikocfalni-Teutoni in brachicfalni-Slovani in Kelti je začel profesor razvijati znano teorijo o velikem prvotnem azijskem plemenu, katerega del je koloniziral Indijo, drugi pa zavojeval Evropo ter si podvrgel tamosnja nižja plemena, pri tem pa jim je tako močno vtisnilo svoj pečat, da je vse belo plemo dobilo pozneje ime "indogermansko." Profesor je omenil jezikovno sorodstvo evropskih jezikov z narečji starih Arijev, nato je razvil lepo sliko o celevanju Germanov, ki so zrušili Rimsko cesarstvo, zavojeva-

li Evropo, ustanovili države in s svojim bojevitim duhom, odpornim, odločnim značajem in inteligentnim razvojem ustvarili pravo civilizacijo, dovolj silno, da ne bo samo zrla v eno od davnine ločena plemena, ampak bo tudi popolnoma požrla tuje narode, predvsem slovanske, in na razvalinah njihove mogočnosti postavi svoje gospodstvo.

Milica je pozorno poslušala dolgi Bilfingerov govor, ne da bi ga prekinjala, in šele ko je končal, je zmajala z glavo.

Vsi ti dokazi o tevtonskih prednostih, ki ste mi jih ravno kar našli, so že davno znani. To je stara pesem, jaz pa vam morem omeniti izreke učenjakov, ki niso nič manj priznani od vaših, dokazujočih ravno tako prepričevalno nekaj docela nasprotnega vašim trditvam. Vi niste nič omenili, da imamo razen nemške znanosti tudi druge, kakor na primer francosko in angleško, ki sta docela nasprotni vaši teoriji. Dalje, znameniti raziskovalci, kakor Tejlor, Šave, Mortilje i. dr. trde baš nasprotno, namreč, da je germansko plemo po umstvenem in zgodovinskem razvoju nižje od slovansko-keltskega plemena. — Prosim, prosim, baron, poslušajte, predno začnete ugovarjati! Vi trdite, da so Slovani v sorodstvu z Mongoli, kar dokazuje njih manjvrednost. Dovolite mi omeniti, da ste vi kot dolikocfalni v sorodstvu z Avstralci, ki so nižje plemo od Mongolov. Avstralski narodi imajo podobne črepinje z vami. Kmalu pa bi bila pozabila na najtehtnejši dokaz, ki govori proti vašim trditvam, in to je neandertska črepinja, ki je najbolj čistega germanskega tipa. Ne morete oporekati, da so Nemci o priliki odkrili te znamenite črepinje ponosno trdili, da je to najvišji tip črepinje, ki se je do sedaj ohranil pri Skandinavcih in Frizih. Tejlor pa je prišel do prepričanja, da je ta črepinja najbolj podobna opičjim črepinjam. Toda, oprostite, težko verjetno je, da bi ljudje z opičjimi črepinjami mogli veljati za ustvaritelje civilizacije.

Profesor je ugovarjal, nastal je spor, toda Milica se ni udala in dostojno odbijala vse napade; razen tega se je izražala tako živo in spretno, da je imel profesor težko delo proti njej vključno vseh svoji učenosti.

Naglo in neopazno je Milica prešla iz antropologije na vprašanje o umstvenih sposobnostih plemen ter ugotovila, da so slovanska narečja etimološki mnogo bližja jeziku starih Arijev kakor jeziki tevtonskega korena. Ravno ti jeziki dajejo neovrgljive dokaze, da so slovanska narečja etimološki mnogo bližja jeziku starih Arijev kakor jeziki tevtonskega korena. Ravno ti jeziki dajejo neovrgljive dokaze, da so slovanska narečja etimološki mnogo bližja jeziku starih Arijev kakor jeziki tevtonskega korena. Ravno ti jeziki dajejo neovrgljive dokaze, da so slovanska narečja etimološki mnogo bližja jeziku starih Arijev kakor jeziki tevtonskega korena.

Gornja slika nam predstavlja kapitana Robert Rogers-a, ki je poznan iz indijanskih bojev in ki je ustanovitelj vojaškega oddelka, ki je poznan pod imenom "Rogers Rangers." To ime so sedaj pozvali oddelki ameriških "komandos." Ameriški "Rangerji" so se udeležili tudi napada na Dieppe.

ga korena. Ravno ti jeziki dajejo neovrgljive dokaze, da so se vsi tevtonski narodi, — divji in ostali, — naučili poljedelstva in kovinstva od Slovanov-Keltov.

V enem pa priznavam resničnost vaših besed, to da so Nemci ustvarili svojo mogočnost na razvalinah slovanskih držav, toda pri tem niso iztrebljali domačega prebivalstva, ampak se zivali z njim in se tako polastili sposobnosti višjega plemena. Tako so nekoč ravnali Hiksi, ki so bili svoj čas gospodari Egipta; vladajoči narod je v teku štirih stoletij privzel zakone, običaje, znanosti in umetnosti premagancev. Toda kakor niso mogli Hiksi popolnoma premagati svoje divje narave, tako so tudi Nemci, ki so jih prosvetlili in ublažili Slovani-Kelti, obdržali nekatere razdiralne ostanke krutosti, pohlepa in nenasitnosti svojih prednikov Vandalov, Vizigotov in drugih barbarskih hord.

— Kaj pa govorite, gospa! Grofica pl. Berenklauf tako ostro nastopa proti svoji deželi! Človek bi mislil, da sovražite Nemčijo, — je rekel napol v šali, napol v jezi profesor.

— Ne pozabljajte, gospod Bilfinger, da sem slučajno postala nemška podanica, zakaj z mojo domovino me vežejo krvne vezi. Jaz sem po rojstvu Rusinja in to ostanem vedno, ne glede na to, da iskreno želim sveto izpolnjevati obveznosti, ki mi jih nalaga zakonski stan. Moram pa dostaviti, da mi sovražstvo Nemčije napram Rusiji in njeni zavojevalni načrti zelo obtežujejo moje dolžnosti.

Bivši filmski igralec John Coogan (Jackie Coogan) je sedaj v ameriški armadi in sicer pri zrakoplovcih v Twentymine Palms, Cal., kjer se uči letanja z jadralnim letalom.

Pot. Othel Greene, ki s svojim bratom narednikom Dick Greene služi v ameriški armadi pri "Rangerjih," kateri so se udeležili napada na francosko obrežno mesto Dieppe.

— Čemu rabite take neprimerne besede, kakor je izraz "zavojevalni načrt," ko pa imamo druge izraze, kakor: prosvetljena kolonizacija, popravek zgodovinskih napak, vzpostavitev nasledstvenega prava, — je rekel z vneto Ludolf. Čudovita zmes raznih plemen in narodov, kakor je Rusija, je prava zgodovinska nezmisljenost, in ko se to velikansko cesarstvo razsuje, bo to nekaj naravnega. Ko zavzamemo balt-ske pokrajine, dobimo nazaj svojo posest in sprejmemo pod svojo streho naše izgnance. Ko se bo tok naših naseljencev razlil po zapuščenih in neobdelanih ravninah Rusije, bo to le napredek; to bo prava dobrota za deželo in istočasno bomo na ta način izvrševali naše prosvetno poslanstvo. Naš "Drang

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1126 E. 61st St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730.

nach Osten" (pohod na vzhod) je elementarna sila, ki je ni mogoče na noben način ustaviti, zakaj naravni zakon sili močna plemena, da uničujejo slabjša. Ta zakon, to nujnost, da se mora naše plemo razširiti po zemljah starih Sarmatov, so

poznali vsi naši veliki Karel Veliki — der große Krieger — venvernichter (veliki venvernichter), Oton Henrik, Lev saksonski, I. Medved, — so zasledili politiko. (Dalje prihodajo)

Vrhovna poveljnika brazilske bojne sile. Leva je predsednik Getulio Vargas v razgovoru z generalom merio de Moura, ki poveljuje 400.000 mož brojski armadi. Brazilija šele sedaj pristopila k zavezništvu zoper osi.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Priidite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

H. E. Anderson

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v

vsaki slovenski hiši

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena

in stane samo:

\$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI LJUBLJENEGA IN NEPOZABNEGA SOPROGA

Andrew Lovshin

ki je za vedno zatihnil svoje dobre oči 9. septembra, 1941 v Timmins, Ontario, Canada.

Mesec september je zopet v deželi, zidnje jeseni razpije nam kras, mi pa ne moremo biti veseli, ker je najtuznejši mesec za nas.

Dragi soprog in brat nepozabni, zgodaj, prežgadol odšel si od nas; srce nam poka, duša nam joče, ker je za vedno utihnil Tvoj glas.

Hladna Te zemlja ameriška krije, v tih gomili pokojno zdaj spiš, sonce jesensko na grob Ti res sije, v duhu pa vedno med nami živiš.

Žalujoci ostali:

PAULINA, soproga.
FRANK, OČE, BRATJE in SESTRE.
Cleveland, O., 9. septembra, 1942.